

אורות השבת

גליון מס' 862

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע "מסכת אבות פרק ב" שבת וראש חודש"

עורך הרב עוזיאל אדרי

תזריע - מצורע

דבר רב העיר שליט"א

נצח ישראל

תופעה המרנינה את הלב מתגלית לנו עינינו בעשרים שנה האחרונות ביום ה' באייר, כאשר רבבות רבבות אלפי ישראל הפזורים בכל רחבי הארץ בחרו להקדיש יום זה אך ורק לתורה. ואכן במבצע אדיר שלא נראה כדוגמתו בכל ימות השנה, קמו אנשי שם אשר רוח ה' בקרבם ומארגנים יום שכולו תורה כמעט בכל מקום ברחבי הארץ, וראיתי ערים בהם מקיימים מסגרת זו בשבעה מוקדים שונים באותה העיר! ביום זה, שומעים הם דרשות מבוקר עד ערב - בהלכה ובאגדה, מפי מגידי אמת תלמידי חכמים מובהקים. תופעה זו גוברת ומתעצמת משנה לשנה. אכן אשרי עין ראתה כל אלה, ואשרי העם היודע להודות לבוראו בדרך האמת. זוהי הדרך הישרה שיבור לו האדם החכם והנבון ביום הזה, שכן כבר דרשו רבותינו על הכתוב במגילה ליהודים היתה אורה ושמחה - אורה זו תורה. ואין לך דבר המשמח את הלב יותר מדברי תורה, שנאמר (תהלים יט, ט) 'פקודי ה' ישרים משמחי לב'. במאמר זה, אמרתי להביא בפני הקורא כמה גרגירים מתוך דברים שנהגתי לדרוש ברבים ביום הזה, למען השכל וידוע מהי השקפת התורה לגבי היום הזה, ובמה זכינו להיות ממלכת כהנים וגי קדוש ועם סגולה מכל העמים.

שנינו בשלהי תענית (ל, ב) ובבא בתרא (קכא, א): 'אמר רבי שמעון בן גמליאל, לא היו ימים טובים לישראל כחמישה עשר באב... יום שפוסקים בו מלכרות עצים למערכה'. ולשמחה זו מהי עושה, עיין שם ברבינו גרשום שפירש בזה הלשון: 'יום שפסקו מלכרות עצים למערכה, ולפי שעה שהיו עסוקים לכרות עצי המערכה היו מתבטלין מתלמוד תורה, אבל אותו יום פסקו ועשאוהו ליום טוב, שמכאן ואילך היו עסוקין בתורה', עכ"ל.

הרי לפנינו גילוי מופלא, מהו 'חג' בישראל. שהרי ברור ופשוט שכורתי העצים לעצי המערכה לא היו כל ישראל, שאם כן הגע עצמך כמה עצים היו אוגרים במשך תקופה של יותר משלושה חודשים! אלא ודאי שרק קבוצה מיוחדת עסקה בתקופה זו בכריתת עצים, וגם הם אפשר שלא עסקו בכך אלא כמה שעות. נמצא לפי זה, שתוספת לימוד תורה של חלק קטן בעם ישראל היה הגורם להניגת יום טוב מאין כמוהו בכל המועדים - לכלל כלל ישראל ולדורות עולם.

ועל אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת ביום הזה, בו מתאספים רבבות אלפי ישראל לשמוע לדבר ה', ואיה הסופר אשר יוכל לאמוד ולשער כמה לימוד תורה מתווסף היום בישראל - הן בעצם היום הזה, והן בחיזוק הלימוד לימים הבאים. הרי שאין לך ביטוי של תניגה והודי-ה גדול מזה.

אכן לכשנתבונן בסוגיא ערוכה בברכות (סג, ב) נראה, שהגורם העיקרי להיותנו 'לעם' הוא בחביבות לימוד התורה - פשוטו כמשמעו. וכה הם דברי הגמ' שם: 'פתח רבי יהודה בכבוד תורה ודרש, הסכת ושמע ישראל היום הזה נהייתה לעם (דברים כז, ט). וכי אותו היום נתנה תורה לישראל, והלא אותו יום סוף ארבעים שנה היה, אלא ללמדך שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום - כיום שנתנה משה סיני', עכ"ל. הרי לפנינו מפורש, שלא זכינו להיות לעם אלא בעבור חביבות לימוד התורה.

ואם יש את נפשך לדעת, מהו גדר 'חביבות התורה' האמור כאן, שא נא עיניך לדברי ספר החינוך (מצוה שו) על אודות מצות ספירת העומר, וזה לשונו: 'נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד בלבנו כעבד ישאף על ימנה תמיד מתי יבא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המניין מראה באדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא', עכ"ל. הנה כי כן עיניך הוראות, שחביבות התורה הנדרשת מאתנו 'בכל יום ויום', היא ממש באותו שיעור של השתוקקות שגילו אבותינו בהמתנתם הנכספת לקבלת תורה מסיני - 'כעבד ישאף על'. זה היה לומר שבביתך בו הוכתרת להיות עם סגולה מכל העמים - היום הזה נהייתה לעם.

וגדולה מזו, יש לנו להוכיח מדברי רש"י על הפסוק (דברים כט, ג): 'ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניכם לראות ואזניים לשמוע עד היום הזה', וזה לשונו: 'עד היום הזה, שמעתי שאותו היום שנתן משה ספר התורה לבני לוי כמו שכתוב בפרשת וילך ונתנה אל הכהנים בני לוי, באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו, משה אף את עמדתו בסיני וקבלנו את התורה וניתנה לנו, ומה אתה משליט את בני שבטך עליה ואמרו לנו יום מחר לא לכם ניתנה, לנו ניתנה. ושמח משה על הדבר, ועל זאת אמר להם היום הזה נהייתה לעם - היום הזה הבנתי שאתם דבקים וחפצים במקום', עכ"ל. הרי שוב לפנינו מפורש, שרק אחרי ביטוי החביבות לתורה שגילו ישראל בטענתם לפני משה, 'הבין' משה שעתה הם ראויים לתואר הנכסף 'היום הזה נהייתה לעם'. אמור מעתה, אנתנו שבחרנו להתאסף כאן היום יחד עם רבבות אלפי ישראל די בכל אתר ואתר, על פני חנינות שונות ומפוקפקות, הוכחנו בנפשנו שאנו 'דבקים וחפצים במקום'. ועל כן ראויים אנו לכתר 'היום הזה נהייתה לעם', להבדיל מאותם הוללים אשר כרו להם בורות נשברים להביע כביכול את שמחתם.

ועתה בוא וראה, שגם השם 'ישראל' לא ניתן לנו אלא בשל עמידתנו האיתנה להחזיק בחוקי התורה ומשפטיה. וכה הם דברי התלמוד בברכות (ז, ב): 'מאי רות, אמר רבי יוחנן שזכתה ויצא ממנה דוד שריוהו להקב"ה בשירות ותשבחות. ומאן לן דשמא גרים (ומנין לנו שהשם גורם), אמר רבי אלעזר, דאמר קרא

המשך דבר רב העיר במדור "רבנן השכונות" עמ' 3

דבר העורך

הניסיון האחרון אש מהשמים

לפני הגאולה ממש אמר הרבי מלובאוויטש יהיה הניסיון האחרון, אותו מעמד נורא הוד שהיה אצל אליהו הנביא בהר הכרמל יחזור פעם נוספת, אך בהבדל מהותי גדול אחד ששם ירדה האש מן השמים לצד הקדושה שנאמר "זירא כל העם יפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלוקים". ואילו כאן לקראת הגאולה האש תרד מהשמים דווקא לצד הטומאה ולא לצד הקדושה, ולמרות זאת יצטרפו להחזיק מעמד חזק באמונה וביטחון בה' יתברך, מבחן האמונה יהיה גדול כל כך שיהיה קשה לא להיבהל ולא להתבלבל בספיקות ולעמוד צוק איתן בדרך התורה והמצוות האדמו"ר רבי ישראל מרוז'ין זיע"א אמר לפני הגאולה יהיה כל כך קשה להחזיק באמונה כמו לטפס על קיר ישר וחלק.

ברכת לילך וזכור

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק שבטי ישראל שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	יום שבת	לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע
26.04.20	27.04.20	28.04.20	29.04.20	30.04.20	01.05.20	02.05.20	עלות השחר
4:37	4:36	4:35	4:34	4:33	4:32	4:31	זמן סליח ותפילין
4:45	4:44	4:43	4:42	4:40	4:39	4:38	זריחה - הזן החמה
6:06	6:05	6:04	6:03	6:03	6:02	6:01	סוף ק"ש לדעת מג"א
8:38	8:37	8:37	8:36	8:35	8:35	8:34	סוף ק"ש להתנא הגר"א
9:18	9:17	9:17	9:16	9:16	9:15	9:15	סוף סבת ק"ש
10:25	10:24	10:24	10:23	10:23	10:23	10:22	חצות יום ולילה
12:39	12:39	12:39	12:39	12:38	12:38	12:38	מנחה גדולה
13:13	13:13	13:13	13:13	13:12	13:12	13:12	פלג המנחה
18:12	18:12	18:13	18:13	18:14	18:14	18:15	שקיעה
19:19	19:20	19:20	19:21	19:22	19:23	19:23	סאת הכוכבים
19:35	19:36	19:37	19:37	19:38	19:39	19:39	

ברכת הלבנה

החל מליל שישי ז' אייר (30.4.20).

סוף זמנה יום חמישי יג' אייר (7.5.20) עד השעה 18:20.

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	תזריע - מצורע
הפטרה:	השמים כסאי
כניסת השבת:	18:58
יציאת השבת:	19:49
רבנו תם:	20:39

אורות הכשרות

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

הרינו מודיעים לציבור
שמשרדי הרבנות והמועצה הדתית
ברח' התלמוד 8

יהיו סגורים לקהל עקב יום העצמאות

ביום שלישי ד' אייר תש"פ (28.4.20)

וביום רביעי ה' אייר תש"פ (29.4.20)

ונחזור בעזה"י לתת שרות לקהל הרחב
החל מיום חמישי ו' אייר תש"פ (30.4.20)

למעט קבלת לוויות

בין השעות 8:30-10:00 בבוקר

לאחר מכן יש לפנות

לרב אברהם לורבר במס' 054-4348735

בברכה

יהושע (שוקי) דמרי

ממונה המועצה הדתית

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

הודעה חשובה

הרינו מודיעים לציבור תושבי באר שבע היקרים:
פג תוקפם של תעודות הכשרות ובימים אלו חודשו
תעודות הכשרות ולכן יש לדרוש תעודת כשרות
מקורית בתוקף עם חתימה וחותמת בצירוף הלוגרמה

כמו כן הרינו מזכירים:

בכדי לא להיכשל חס ושלום בחמץ שעבר עליו הפסח
יש לדרוש אישור מכירת חמץ בצירוף הלוגרמה
לשנה זו שנעשתה ע"י הרבנות באר שבע

ואין אנו אחראים לאישורי מכירת חמץ שאין עליהם
לוגו וחותמת של הרבנות באר שבע בצירוף הלוגרמה.

בברכת יאכלו ענוים וישבעו
מחלקת הכשרות

העלון מוקדש
לעילוי נשמת אביו

של כב' המרא דאתרא שליט"א

ר' אליהו בר חנה ז"ל

נלב"ע א' אייר

יהי רצון שזכות לימוד התורה הקדושה
תהיה לעילוי נשמתו הזכה והטהורה

ת.נ.צ.ב.ה.

אורות הפרשה

חלק אלוה ממעל ממש

'אשה כי תזריע וילדה זכר' (יב,ב) יש לדקדק היה לו לכתוב כי "תלד" ולא היה צריך לכתוב בלשון כפולה "תזריע וילדה", ועד יש לדקדק דהנה כתב במדרש רבה (ויקרא פי"א א. הבא בתשי"ז) אמר רב שמלאי, 'אשה כי תזריע וילדה זכר' כשם שהייתה יצירתו של האדם במעשי בראשית לאחר כל בהמה חיה ועוף, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף, וצריך להבין מה שייכות דרשה זו לאשה כי תזריע, היה לו לקבוע דרשתו על האדם 'אדם כי יהיה בעור בשח נגע צרעת' (יג,ב), מבאר ה'צן לאשרי' שבא ללמדנו שנתבונן על יצירתו של האדם 'אשה כי תזריע', שיש בו שני הפכים מקצה אל קצה, מצד אחד הגוף שלו חומרי גם ומגושם ביותר, שהרי נברא לאחר כל הבהמות והחיות, וכל מה שנברא יותר מאוחר במעשי בראשית הוא יותר גם חומרי ומגושם, ומצד שני הנשמה של האדם היא טהורה זכה ועדינה, שקדמה לפני שנברא העולם כמ"ש **בעל התניא ז"ע (פ"ב)** שהיא חלק אלוה ממעל ממש, וכתב במדרש רבה (בראשית פ"ח) על פסוק 'עם המלך במלאכתו' (דברי הימים א, ד), שמלך מלכי המלכים הקב"ה נמלך והתייעץ עם 'נשמות ישראל' על בריאת העולם, וכל מה שנברא יותר מוקדם הוא זך טהור ועדין יותר.

נגעים על אומות העולם

'אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן' (יג,ב), כתב במדרש רבה (ויקרא פט"ו, ד) כיון ששמעו ישראל פרשת נגעים נתייראו אמר להם משה אל תתייראו, נגעים אלו לא עליכם באים אלא על אומות העולם אבל אתם לאכול ולשתות ולשמוח שנאמר (תהלים לב, י) 'רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבו'. צריך להבין והלא איתא במסכת ערכין (טז, א) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן בגלל שבעה דברים נגעים באין וכו' ואין אפשר לומר שישראל לא יטמאו בנגעים אף על גב שיעבדו על ה' דברים שנגעים באים עליהם, ועוד יבאו עליהם טובות גדולות שעל ידי זה יתקיים בהם 'טוב לב משתה תמיד' לאכול ולשתות ולשמוח, שהרי לכאורה אם ישראל עושים רצונו של מקום ואומות העולם הם החוטאים מה הוצרך ללמדנו, והרי בחר שישראל ראויים לטובה וברכה ואומות העולם לנגעים. אלא מבאר ה'ברכה משולשת' על פי דאיתא במסכת **תגינה (ה, א)** 'וחרה אפי' בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתני פני מהם' (דברים לא, י) אמר רב ברדלא בר טביומי אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מהם כל שאינו ב'והיה לאכול אינו מהן, פירש רש"י מזרע ישראל דכתיב והסתרתני פני מהם שצועק מצרות וייסורים. ואיתא במסכת **ערכין (טז, ב)** תניא דבי רבי ישמעאל כל שעברו עליו ארבעים יום בלא יסורין קיבל עולמו וידאג דלמא קיבל עולם הבא, והטעם פשוט כיון שעשו ויעקב חלקו ב' עולמות ומגיע לבני עשו את העולם הזה, וליעקב ובניו את העולם הבא, וידוע שהעונשים שה' נתן אינם ח"ו על דרך נקמה על שעברו על רצונו, אלא רק כדי לעורר את האדם שיעשה תשובה. נמצא ממילא שאצל אומות העולם הדרך הטבעית היא שיהיה להם כל טוב בעולם הזה, וכאשר הם חוטאין בשביל לעוררם לתשובה כמו גבי אנשי נינה, צריך להביא עליהם כל מחלה וכל נגע, כדי שעל ידי זה שקרה להם דבר משונה שנשתנה ההנהגה אצלם יפשפשו במעשיהם על ידי צרעת וייסורים. מה שאין כן בני ישראל שהייסורים והצרות הם מנת חלקם ותמידים, הנה כאשר חוטאין ורוצים לעוררם מן השמים, אין טעם להביא עליהם עוד יסורין שבהם הם רגילין תמיד, וזה לא יפעל אצלם שום התעוררות, כדאיתא במסכת **כתובות (סג, א)** כדאמרי אינשי דמלפי תכלי לא בהתה, וכן איתא במסכת **שבת (יג, ב)** בשר המת שבחי אינו מרגיש באיזמל, ועל כן בשביל לעורר את ישראל לתשובה, הקב"ה משפיע להם טובה מרובה, ואז שואל האדם את עצמו כשמרגיש בשינוי, הלא עולם הזה אינו שלי ואין הגיעני כל הטובות הללו, אין זה אלא כי אם שנותנים לי שכר העולם הבא בעולם הזה כדכתיב (דברים יז, י) 'ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו, ומי פתי יחליף עולם קיים בעולם עובר, ועל כן מזדעזע וחוזר מיד בתשובה, וזהו הביאור במדרש כששמעו בני ישראל פרשת נגעים התייראו, שהרי הנגעים לא יביאו שום תועלת, שרגילים בה כנ"ל ואם כן יהיו היסורים חנים, על זה אמר להם משה רבינו ע"ה אל תתייראו אלה הנגעים והייסורים נכונים על אומות העולם שהם שפיר מתעוררין על ידי זה כנ"ל, אבל אתם התעוררתם שלכם באה על ידי חב טובה וברכה אכילה ושתיה ושמחה, שזה שינוי אצלכם ועל ידי זה תתעוררו לתשובה כנ"ל. כמ"ש בספר תולדות יעקב יוסף (פרשת בא, אות יא) בשם הבעש"ט הקדוש ז"ע **'א-ל נקמות ה' א-ל נקמות הופיע'**, כשה' יתברך רוצה **'א-ל נקמת ה'** לנקום באדם מישראל, **'א-ל נקמות הופיע'**, מופיע ומאיר פניו אליו בחב שפע טובה וברכה, ואז מתבייש מפני טובת ה' יתברך שהשפיע עליו ועושה תשובה.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות ספירת העומר

ש - בתי כנסת המקדימים להתפלל ערבית קודם צאת הכוכבים, האם רשאים לברך על ספירת העומר קודם זמנה?

ת - המדקדקים במצוות סופרים עם צאת הכוכבים, ועל כן ראוי להורות לכל בתי הכנסת לשנות ממנהגם בכל ימות השנה ולהתאחר קצת בתפילת ערבית כדי לברך ספירת העומר בזמנה. ואם אינם יכולים לעשות כן מחשש שמא הציבור יתפזר לאחר תפילת המנחה, רשאים לספור את העומר בברכה גם קודם צאת הכוכבים מיד לאחר תפילת ערבית ובלבד שכבר שקעה החמה, אך קודם שקיעת החמה אינם יכולים לספור בברכה.

ש - המתפלל ערבית שעה מאוחרת, האם עדיף שיספור ספירת העומר בזמנה (עם צאת הכוכבים) או טוב שימתין לספור אחר שיתפלל ערבית?

ת - אמנם לכתחילה צריך לספור ספירת העומר מיד עם צאת הכוכבים, מכל מקום זמנה כל הלילה. וכיון שיש מן הפוסקים אשר התנו את ספירת העומר בתפילת ערבית, ראוי להמתין ולא לספור את העומר עד לאחר תפילת ערבית, גם אם הוא מתכוון להתפלל בשעה מאוחרת.

ש - האם קטן שהגיע לגיל חינוך יכול לספור בברכה?

ת - פשוט וברור שקטן אשר הגיע לגיל חינוך, צריך לחנכו וללמדו לספור ספירת העומר בברכה.

ש - קטן שהגדיל בתוך ימי הספירה, האם יכול להמשיך לספור בברכה בשאר הימים?

ת - בענין זה כבר נחלקו רבותינו הראשונים, וגם דעות גדולי הפוסקים האחרונים נפרדו בזה. והקרוב אלי לקיים את פסק מרן הראש"ל עט"ר הגאון רבנו לובדי"ה יוסף זצוקללה"ה, שאינו רשאי להמשיך לספור בברכה. וכן ראוי לנהוג, כדי שלא יכניס עצמו לספק ברכה לבטלה ח"ו.

ש - האם נשים חייבות בספירת העומר?

ת - נשים פטורות מספירת העומר, ועל כן אינן רשאיות לברך על מצוה זו.

ש - זקן או חולה שאינם יכולים לעמוד, האם רשאים לברך ספירת העומר בישיבה?

ת - אמנם לכתחילה צריך לברך ברכה זו מעומד, וסמכו רבותינו דרשה זו מתוך הכתוב "מהחל חרמש" בקמה" - אל תקרי בקמה אלא בקומה". מכל מקום, אין זה מעכב. ופשוט שזקן או חולה אשר קשה עליהם העמידה, שיכולים לברך ברכה זו בישיבה.

ש - מי שהתפלל תפילת ערבית יחיד והוא מסופק אם ספר את העומר, ובמשך כל אותו היום למחרת לא ספר, אם רשאי להמשיך בשאר הימים לספור בברכה?

ת - אמנם המפסיק יום אחד בספירה, אינו רשאי להמשיך לספור בברכה בשאר הימים, מכל מקום אם יש ספק שמא בכל זאת ספר באותו היום, ימשיך לספור בשאר ימים בברכה.

ש - מי ששכח לספור את העומר יום אחד, ונזכר למחרת בבין השמשות, האם רשאי לספור בלי ברכה כדי שיוכל להמשיך לספור בברכה בשאר הימים?

ת - אם נזכר בבין השמשות, כלומר עד 18 דקות מזמן שקיעת החמה, רשאי לספור בלא ברכה, ובשאר הימים ימשיך לספור בברכה.

דבר רבני השכונות

המשך דבר רב העיר עליט"א

(תהלים מג, ט) לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ - אל תקרי שמות אלא שמות, עכ"ל. ללמדך ששמו של כל אדם מורה על מהותו, ועל כן חזו אחד ממפעלי הש"ת אשר נתן בלב והוריס את שם בנם. ואם כך הוא בשמו הפרטי של כל אדם, על אחת כמה וכמה בשם הכללי של האומה כולה. ועל כן עלינו לחקור, מי נתן לנו את השם 'ישראל', ומדוע ולמה זכינו לשם הזה.

הנה הורתו ולידתו של השם 'ישראל' הוא במאבק יעקב עם שרו של עשיו כפי שהוא מתואר בתורה (בראשית לב, כה-כט): ויזרע יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר, ויאמר כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו... ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלוהים ועם אנשים ותוכל. והתמיהה בולטת, הלא בנוהג שבועולס לקבוע את מנצח הקרב על פי מידת הפגיעה שהנחית על המתגושש עמו. והנה בקרב הזה כפי שהוא מתואר לפנינו, מי כביכול יצא חובל ומזכה וצולע... יעקב אבינו ע"ה - ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו, ואילו שרו של עשיו יצא שלם בלא פגע. ואם כן יפלא עד מאוד, מדוע הוכתר יעקב כמנצח - כי שרית עם אלוהים ועם אנשים ותוכל. ולא עתה, אלא שעל אותו ניצחון מזהיר - זכה בשם 'ישראל'!

ברם לכשנתבונן בדברים, נמצא רמז נפלא. שכן היעלה על הדעת לומר, שהקב"ה שלח מלאך מן השמים העשוי מאש, להיאבק עם בשר ודם - בקרב של אגרופים! ועל כרחך ברור ופשוט, שהמאבק האמור כאן אינו במלחמה פיזית אלא במלחמת 'תרבות'. חזו שאמר 'יאבק איש עמו עד עלות השחר' - תרבות עשיו מול תרבות יעקב. אולם משראה שרו של עשיו שאינו יכול לו במלחמת התרבות הזו, וירא כי לא יכול לו - אז ויגע בכף ירכו. שכן טבע הוא בעולס, שבמקום בו מסתיימות המילים היפות, מתחילות החבטות האיומות - מה שלא עשה הפה יעשו הידיים. וכשראה הקב"ה את יעקב והנה הוא צולע על ירכו, הבין שאם הצליח יעקב להוציא את שרו של עשיו מכליו וגרם לו להשתמש בכוח הזרע, אות וסימן הוא שיעקב ניצח במאבק האמיתי - לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלוהים ועם אנשים ותוכל.

והאמת תורה דרכה, שמאבק זה של תרבויות, הוא ממש בבחינת מעשה אבות סימן לבנים. שכן הוראה יראה בכל ההיסטוריה היהודית מיום היוותנו לעם סגולה מכל העמים, שרוב ככל מלחמות ישראל (מלבד מלחמות הארץ) ראשיתם במלחמת דת, אשר בעקבותיה באה מלחמת הדמים בשדה הקרב. כך היה בימי החשמונאים, כשעמדה עליהם מלכות יוון הרשעה להשכיחם מתורתם, ולהעבירם מחוקי השבת המילה והחדש, וגם ביקשו לקעקע את אמונתם וגזרו 'כתבו לכם על קרן השור אין לכם חלק באלוף ישראל' (עיין באגרת חיים להרמב"ם). ורק עמידתם האיתנה של מתחיהו בן יוחנן ובניו לשמירת קודשי ישראל, היא זו שהביאה בעקבותיה את המלחמה. וכן היה בימי מרדכי ואסתר, כאשר המן הרשע הוכיח תחילה למלך אחשוורוש (מגילת אסתר ג, ה): 'ישנו עם אחד מפחד ומפורד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם שונות מכל עם ואת דתי המלך אינם עושים ולמלך אין שוה להניחם', או אז ביקש להשמיד ולהרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן ונשים ביום אחד. וכך היה בימי האינקוויזיציה, אשר רק אלו שעמדו מולם כצור איתן וסרבו להשתמד, הושלכו למרחפי העיניים הנוראים. וכן על זה הדרך... לאורך כל הדורות.

אמור מעתה, שזכינו בשם 'ישראל', לא בשל הניצחון בשדה הקרב, אלא בשל עמידתנו האיתנה במלחמות הדת על שמירת התורה וקדושי האומה.

ואמנם כבר הפלינו רבותינו עד למאד במצות ישוב ארץ ישראל, וכה הם דברי הגמ' בכתובות (ק"א, א) על הפסוק ורוח להולכים בה (ישעיה מב, ה): 'אמר רבי ירמיה בר אבא אמר רבי יוחנן, כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל, מובטח לו שהוא בן העולם הבא... ואפילו שפחה כנענית שבארץ ישראל מובטח לה שהיא בת העולם הבא, כתיב הכא (ישעיה מב, ה) נתן נשמה לעם עליה וכתוב התם (בראשית כב, ה) שבו לכם פה עם החמור - עם הדומה לחמור'. ועוד אמרו שם: 'אמר רבי אלעזר כל הדר בארץ ישראל, שרוי בלא עון, שנאמר (ישעיה לג, כד) ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון'. והיא מקור החכמה בעולס, כמבואר בקידושין (מס, ב): 'עשרה קבים חכמה ירדו לעולס, תשעה נטלה ארץ ישראל'. וכבר העד העיד בנו רבי זירא בגמ' בבא בתרא (קנ"ב, ב): שמשעליתי לארץ ישראל נתתי אל לבי לצאת משיטתי הראשונה ולעמוד על אמיתות הדברים, עד שקם ודרש: 'שמע מינה אורא דארץ ישראל מחכים'. ועוד כהנה מאמרים נשגבים, הפזורים בתלמוד בבלי וירושלמי.

אלא שעל פי זה, לא תעזוב נפשי לשאול על דברי הש"ס בסוטה (יד, א). וכה הם דברי הגמ' שם אודות כמיהתו הנכספת של משה רבינו ע"ה ליכנס לארץ ישראל: 'דרש רבי שמלאי, מפני מה נתאוו משה רבינו ליכנס לארץ ישראל, וכי לאכול מפריה היה צריך או לשבות מטובה היה צריך. אלא כך אמר משה רבינו, הרבה מצות מצווה ישראל שאינן מתקיימות אלא בארץ ישראל, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי...'. עיין שם. יש לחמוה על תמיהתו של רבי שמלאי, שהרי לפי המבואר לעיל, הרבה מעלות טובות ונשגבות נאמרו על הזוכה לישוב בארץ ישראל. ואם כן מדוע חמה, וכי לאכול מפריה או לשבות מטובה הוא צריך. וביחוד יפלא על תירוצו, שלא הזכיר כלום מכל המעלות הרבות אשר רק מקצתם הובאו לעיל בפניך, וזאת קיום מצוות התלויות בארץ שחסרו למשה רבינו ע"ה. ברם על כרחך יש לנו ללמוד מכאן, שכל המעלות שזכרו בש"ס אודות הישיבה בארץ ישראל - תלויים ועומדים בקיום מצוותיה, ושמורים המה למי שבא ליטור בקדושתה ולהחכים באוירתה. ולזה השתוקק משה 'אכנס אני כדי שיתקיימו כולן על ידי, והן הם עומק דברי רבי שמלאי.

אכן אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתיישב בארץ הקודש. והיום הזה בו התאספנו לשמוע דבר ה', הוכחנו בנפשנו שלא רק 'לשבות מטובה' אנו צריכים, אלא בעיקר לידבק במצוותיה!

בבית לכת לאל ואמור

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית
באר-שבע

Rabbi YEHUDA DERY
Chief Rabbi and Head of Rabbinical Courts
Beer-Sheva, ISRAEL.

הרב יהודה דרעי
הרב הראשי וראש אבות בתי הדין
באר-שבע

כ"ה ניסן תש"פ

21.04.2020

עדכון הנחיות (7) בדבר תפילות במנין וטבילת גברים במקוואות

בעקבות ההקלות בסגר ועדכון הנחיות משרד הבריאות בדבר קיום מניינים לתפילה בציבור וטבילת גברים במקוואות, הנני להנחות את ציבור תושבי העיר, כדלהלן:

1. החל מהיום אין להקל יותר בצירוף מנין של עשרה לתפילה בין מתפללי המרפסות וחצרות הבתים, ויש לרכז מנין של עד 19 מתפללים במקום אחד במרחב פתוח תחת כיפת השמים, במרחק של עד 500 מטר ממקום המגורים ותוך כדי שמירה של 2 מטר לפחות בין אדם לאדם וחבישת מסיכת פה ואף.
2. ראוי ונכון לקיים מניינים אלו ברחבות הסמוכות לבתי הכנסת, ובמידת הצורך לחלק את הציבור למניינים נפרדים במקומות וזמנים שונים.
3. לפי הנראה, אין מניעה מלקיים בדרך זו גם שיעורי תורה קבועים.
4. המקוואות לגברים יפתחו מחדש, ויאפשרו טבילה בתנאי שהנוכחות במתחם לא תעלה על שלושה טובלים בכל פעם.
5. המקוואות לנשים פתוחים כרגיל.

בכבוד רב
המצפה לישועת ה' כהרף עין

יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד באר שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

תושבי באר שבע היקרים,

לאור המצב הקשה אשר נקלענו אליו בעל כורחינו הריני להבהיר בזאת כי:
משרדי הרבנות והמועצה הדתית נותנים מענה בשירותי הדת (במתכונת מצומצמת) והכל לפי הנחיות משרד הבריאות ובהתאם למצב.

דרכי ההתקשרות:

כתובת: רחוב התלמוד 8 שכונה ד' באר שבע | טלפון: 08-6204000 | פקס: 08-6237234
דוא"ל: shlomo8@bezeqint.net | דוא"ל: mirid@mdatitbs.co.il
אתר האינטרנט: www.mdb7.org.il

בברכת התורה ושנשמע ונתבשר בבשורות טובות

יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית